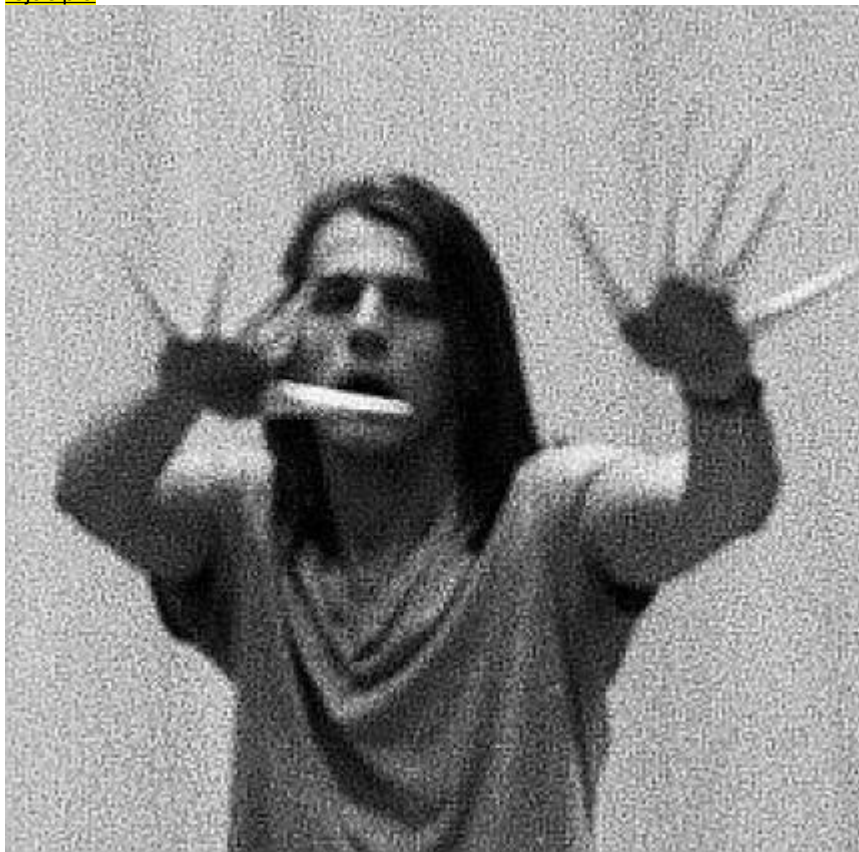

Dvojna recenzija predstave SAD SAM/Almost 6 Matije Ferlina (3226 bralcev)

Torek, 3. 2. 2009

leja&pia

Kdaj in kje se konča otroški svet, kdaj se začne odraslost in kakšen je svet petletnikov se sprašuje hrvaški plesalec Matija Ferlin v predstavi Sad Sam/almost 6, ki smo si jo lahko premierno ogledali prejšnji petek v Stari Elektrarni.

Minimalistična odrska postavitev je pri razvijanju poante učinkovita, a včasih nas zmoti Ferlinovo preočitno zaviranje lastnega telesa, ki bi si želelo plesati, mi pa bi si to želeli pogledati.

Ko ugasnejo zvezde

Kdaj in kje se konča otroški svet, kdaj se začne odraslost in kakšen je svet petletnikov se sprašuje hrvaški plesalec Matija Ferlin v predstavi Sad Sam/almost 6, ki smo si jo lahko premierno ogledali prejšnji petek v Stari Elektrarni. Delo je bilo najavljeno kot plesni solo, vendar Matija, ki se v svojem ustvarjanju nerad žanrsko omejuje, ni nič kaj poplesaval, tako da bi lahko rekli, da gre bolj za gledališko-gibalno predstavo.

Petkova uprizoritev je ena izmed Sad Sam serij, ki jih je Matija leta 2004 začel krojiti v Amsterdamu, kjer je študiral sodobni ples. Naslov razkriva dvojnost pomena, saj Sad Sam lahko beremo kot sad sam - sedaj sem ali kot sad Sam - žalostni Sam. Obe interpretaciji se z delom dobro skladata, ker namigujeta na zgodbo o dečku, ki se igra sam s sabo. Zaradi te osamljenosti in prestopa v svet odraslih postane žalosten. Razkriva pa tudi dejstvo, kako so otroci pri igri vedno prisotni, so sedaj.

Zatopljeni so v igro, katero vedno do konca opravijo in uživajo v njej vsak trenutek, kot je z veliko odrsko prezenco in humorjem, ki se je na začetku tudi razlil med publiko, užival nastopajoči. Kar ne bi mogli ravno reči za gledalce, saj nas je monotonost otroške igre rahlo dolgočasila.

Ko smo se gledalci posedali na sedeže, se je dečkova igra že pričela. Čepel je v velikem krogu, narejenem iz malih živalic, ter preverjal njihovo prisotnost. Vsi smo bili v razredu, kjer se je fant prelevil v učitelja nekakšnega novodobnega poučevanja o umetnosti življenja. Obkoljen je bil z malimi figuricami živali, ki so bile kot ljudje – nekateri levi in drugi ovce. Bile so njegove prijateljice in kasneje, ko je z odraščanjem spoznal tudi temno plat življenja, nasprotnice.

Ferlin cel čas igre ostaja v krogu, ko pa se odloči prestopiti črto živalic ter pogledati kaj je na drugi strani, nemudoma začne obujati spomine na dogodek iz otroštva. Preneha biti v sedanosti in se prepušča nostalgичni preteklosti – postane žalosten in odrasel. Tudi čarobni svet igrač ga ne spremlja več. Izgubi pozornost.

Prehod še bolj poudari zamiselno oblikovana luč, ki je bila delo Urške Vohar. Ko se fant igra v svojem krogu igrač, nad njim sveti ogromna zvezda, ki nas spominja na male zvezdice, katere visijo v otroških sobah. Ko odraste in zapusti krog, pa svetloba zvezde ugaša. Tudi z emocijami nabita glasba se poetično vklaplja v zgodbo.

Samo delo nam na simpatičen način predstavi že staro zgodbo o tem, kako izgubimo otroško nedolžnost in kako ugasne čarobnost, vzporedno pa se domiselno ponorčuje iz predavanj, ki nam obljublajo boljše življenje. Predstavo smo si ogledali sami odrasli, ki imamo malček več pozornosti kot otroci in smo zdržali do konca ravno zaradi njene kratkosti 45-ih minut.

Za vas se je igrala Leja B.

Skoraj šest – Plesni solo Matije Ferlina

Hrvaški plesalec Matija Ferlin ima kljub svoji mladosti za seboj že zavirljiv nabor izkušenj, med njimi je dveletni angažma z ansambлом Sashe Waltz in sodelovanje z mnogimi drugimi priznanimi koreografi. V nizu avtorskih predstav SAD SAM pa se osredotoča na razvijanje lastne avtorske poetike, ki si jo je celo začrtal v nizu aksiomov. Eden od teh aksiomov na primer v eksklamaciji degradira ples kot zadnjo stvar. Lastni plesni veščini navkljub se Ferlin v avtorskih predstavah plesanju izogiba, oziroma ga obravnava samo kot še eno izrazno sredstvo. Tega se strogo drži tudi v otroški koncepciji, posvečeni predstavi SAD SAM/Almost 6.

Že res, da gre za solo, a plesalec na odru ni sam, obdaja ga kakih sto v ličen krog postavljenih igračk-živali, ki so njegovo primarno občinstvo. Popolnoma zatopljen v fiktiven svet otroške igre se pred živalmi vzpostavlja v avtoritativno gurujsko figuro. Skozi komunikacijo s figuricami se gradi trdnost domišljjskega sveta in s tem otroškega ega. V krogu lastnega sveta, ki je zamejen z obodom iz igrač, ima tak otroški um vse pod kontrolo.

Performer brez virtuoznosti, ki jo v enem od aksiomov svojega ustvarjanja prav tako eliminira, učinkovito uprizarja otroške norčije. A te nikakor niso naivne, ampak zaradi posnemanja vzorcev iz sveta odraslih dobivajo srhljivo noto. In točno tu se predstava Almost 6 venomer giblje – med norčavostjo in srhljivostjo, za katerima se kaže zavest o odločilnih postopkih oblikovanja osebnosti v ranem otroštvu, tako podrobno tematiziranih v psihoanalitičnih diskurzih.

Kako težko je iz posnemovalca postati posnemani in kako težavno iz imaginarnega realni, torej kako težko je odrasti, je najlepše prikazano, ko je prebit obroč igrač. Tam je samozavestni guru zgolj izgubljen otrok, ki anamnezično zamenjuje realnost in fikcijo. Resnični svet, poln pravil in omejitev je za otroški ego nujno travmatičen. Ko pa se z njim sooči, mora za sabo nujno pospraviti svoje igrače, ki so kar naenkrat onemele.

Ferlinov glavni postopek ni ples, ampak igra, pri kateri zelo dobro izrablja glas, ki ni tipično igralsko profesionalen, ampak se v pretirani jakosti trga in prekinja. Ta element pa ni hiba, ampak potencira grozljivo atmosfero, ki jo dobro očrta že glasba. Minimalistična odrska postavitve je pri razvijanju poante učinkovita, a včasih nas zmoti Ferlinovo preočito zaviranje lastnega telesa, ki bi si želelo plesati, mi pa bi si to želeli pogledati.

S figuricami se je igrala Pia.